

periornosti germansko-nordijske rase, a drugi su opet htjeli da kao podlogu hrvatsko-jugoslavenskog nacionalizma postave kosovski mit, junačku narodnu pjesmu i ideju o superiornosti dinarskog tipa. Tako je hrvatski građanski nacionalizam, u pomanjkanju vlastite podloge i čvrste osnove, na kojoj bi se mogao razvijati, doživio potpuni slom.

V.

Svaki se građanski nacionalizam služi kao sredstvom nacionalističke propagande uljepšavanjem narodne prošlosti, stvaranjem mitosa o narodnom geniju i propagiranjem ideje o potrebi solidarnosti svih društvenih slojeva u nacionalnom interesu. Nema sumnje, da sve ovo pomaže razvijanju nacionalne svijesti, ali taj način gledanja na narodnu prošlost i na narodnu sadašnjost isto tako služi održavanju dominacije građanskih slojeva nad ostalim slojevima; kod Hrvata to znači dominaciju neznatne manjine nad golemom većinom naroda. Zato je hrvatski seljački pokret u propagiranju nacionalne svijesti kod Hrvata išao drugim putem. Ovaj pokret kritički gleda na prošlost i kritički gleda na sadašnjost, ali istovremeno razvija ideologiju, koja može zadovoljiti i osjećaje i interesе najvećeg broja Hrvata. Iz tih razloga je hrvatski seljački pokret stvarno prvi integrirao sve dijelove Hrvata i povezao ih u jednu cjelinu osjećaja i interesa u pravcu njihove političke, ekonomске i kulturne emancipacije.